

Opinia

o ustawie o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(druk nr 386)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa dokonuje zmian w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.).

1) W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych:

- pierwsza zmiana (art. 8 ust. 6 pkt 5) porządkuje system prawny – wprowadza do kręgu osób uznanych, dla celów ubezpieczenia społecznego, za prowadzące pozarolniczą działalność: osoby prowadzące niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół na podstawie przepisów o systemie oświaty. Należało dokonać doprecyzowania w zakresie odnoszącym się do zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym przez te podmioty ze względu na uregulowania ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808, z późn. zm.), dotyczące art. 83a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),
- druga zmiana (art. 9 ust. 2b) wprowadza analogiczne uregulowanie do obowiązującego w obecnym stanie prawnym w art. 9 ust. 2a (obowiązek ubezpieczenia osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia, prowadzących jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą) i w podobnym

celu, który zostaje rozciągnięty także na osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, zawierające umowę o wykonywanie pracy nakładczej. Uregulowanie zmierza do wyeliminowania zawierania umów o pracę nakładczą w celu ominięcia przepisów dotyczących ubezpieczenia społecznego (jeżeli podstawa wymiaru składek z umowy o pracę nakładczą jest niższa niż podstawa wymiaru składek dotycząca działalności gospodarczej);

2) W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych:

- zapewnia się osobom pobierającym tzw. emeryturę mundurową (emerytowanym: żołnierzom zawodowym, funkcjonariuszom służb mundurowych tj. Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Narodowego oraz innym, objętym przepisami o zaopatrzeniu emerytalnym) możliwość zgłoszenia wniosku o przyznanie emerytury z FUS na zasadach i wysokości określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- ponadto członkom rodziny pozostałym po emerytach i funkcjonariuszach mundurowych umożliwia się zgłoszenie wniosku o przyznanie świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowego z FUS.

Zmiany powyższe czynią zadość zasadzie systemu emerytalnego, na podstawie której w razie zbiegu u jednej osoby uprawnień do kilku świadczeń, przysługuje prawo wyboru świadczenia;

3) Ponadto ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma na celu zmianę trybu negocjacji wskaźnika waloryzacji emerytur w części uzależnionej od realnego wzrostu płac.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowił przedłożenie Rządowe. Pierwsze czytanie w Sejmie nastąpiło w Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, która nie wprowadziła do projektu zmian. W toku drugiego czytania zgłoszono 2 poprawki, Sejm przyjął jedną z nich - dotyczącą art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w którym w stosunku do obowiązującego stanu prawnego wprowadza się uzupełnienie o złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

III. Uwagi

W związku z art. 3 ustawy zmieniającej oraz art. 89 ust. 4 i 5 ustawy zmienianej nasuwają się wątpliwości związane z użyciem określenia *informacja o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkości wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej*. Obie w/w ustawy nie posługują się pojęciami odpowiadającymi terminologii ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.), dlatego nie jest jasne jakie informacje mają być przedstawiane.

W dniu 5 grudnia 2008 r. została przyjęta przez Sejm ustawa budżetowa na rok 2009. Powstaje więc pytanie o zasadność stosowania procedur określonych w art. 3 ustawy zmieniającej, odnoszących się do *projektu* ustawy budżetowej na rok 2009.

Wątpliwości także budzi terminologia ustawy zmieniającej w art. 3 ust. 2 i 3, gdyż przyjęta ustawa budżetowa nie zawiera pojęcia *wskaźnika inflacji* (por. art. 26 i art. 27 ustawy budżetowej na rok 2009).

Bożena Langner

Główny legislator